Záróvizsga tételsor
Európa-jog
(2022)

Általános megjegyzések az Európa-jog záróvizsgával kapcsolatban:

a) A vizsgán a kötelező tananyag (Várnay Ernő-Papp Mónika Az Európai Unió joga. Wolters Kluwer, Budapest, 2016. A könyv ingyenesen elérhető a MeRSZ internetes adatbázisban. https://mersz.hu/kiadvany/38/), valamint az e-learning felületen közzétett anyagok tudásáról kell számot adni.
b) A vizsgabizottság a vizsgázótól a tétel kifejtésén túl is kérdezhet a tananyag köréből.
c) Minden vizsgázónak képesnek kell lennie az uniós jogforrások és a bírósági esetjog jogi adatbázisok (eurlex, curia.eu) segítségével történő elérésére.

1. A Maastrichti Szerződés előzményei, újításai, az uniós polgárság. A Lisszaboni Szerződés újításai

2. Az integrációs szervezet kibővülései. Magyarország és az Európai Közösségek (Európai Unió) kapcsolatainak intézményi-jogi aspektusa a társulási megállapodástól a csatlakozásig. A csatlakozás és a kilépés jogi eljárásának főbb szabályai

3. Az Európai Tanács és a Tanács (Európai Unió Tanácsa) szerepe és hatáskörei, összetétele, működése

4. A Bizottság (feladat-hatáskör, összetétel, eljárás, a Bizottság hivatali apparátusa)

5. Az Európai Parlament (összetétel, a képviselők választása, hatáskör, működés), az Ombudsman

6. Az Európai Unió Bírósága és a Törvényszék összetétele, szervezete, hatásköreik. Az Európai Unió Bíróságának jogértelmezési módszerei

7. A Számvevőszék és a költségvetési eljárások (bevételek, éves költségvetési eljárás, többéves pénzügyi keret)

8. A monetáris unió intézményi-jogi aspektusa (különösen az EKB feladatai, hatáskörei, jogi aktusai, működése, függetlensége)

9. Döntéshozatali eljárások az Európai Unióban. A rendes jogalkotási eljárás

10. A jogforrási rendszer. Az elsődleges jog (az elsődleges jogforrások típusai; az alapszerződések tartalmát képező értékek, célok, hatásköri rendelkezések), az alapszerződések időtartama és területi hatálya, az alapszerződések felülvizsgálati eljárásai

11. A jogforrási rendszer. A másodlagos jog: általános követelmények, a rendelet, a határozat, az irányelv, vélemények, ajánlások, közlemények

12. A jogforrási rendszer. Nemzetközi szerződések az uniós jogban, a tagállamok által kötött nemzetközi szerződések

13. Alapelvek az uniós jogban: Jogi alapelvek, illetve az alapvető emberi jogok az Európai Unió Bíróságának gyakorlatában, az Alapszerződésekben, az EU Alapjogi Kartájában; az alapvető jogok funkciója az uniós jogrendben. Az arányosság elve az Unió intézményei által alkotott jogban és a tagállamok által alkotott jogban

14. Az uniós jog közvetlen hatálya (általában; a Szerződés, az irányelvek, a rendeletek és határozatok közvetlen hatálya). Az uniós jog közvetett hatálya

15. Az uniós jog elsőbbsége a tagállami joggal szemben az Európai Bíróság (Costa kontra ENEL, Internationale Handelsgesellschaft, Simmenthal, Factortame) esetjoga fényében

16. Az uniós jog elsőbbsége a tagállami joggal szemben a tagállami alkotmánybíróságok (a német, a magyar és a lengyel) esetjoga fényében

17. A tagállamok uniós jogi jogsértésével szembeni kötelezettségszegési eljárások (EUMSZ 258, 259, 260 cikkek)

18. Az előzetes döntéshozatali eljárás (EUMSZ 267. cikke) - a bírói szerv fogalma, az előzetes döntéshozatalra feltett kérdések elfogadhatósága

19. Az előzetes döntéshozatali eljárás (EUMSZ 267. cikke) - az előzetes döntéshozatalra utalás joga és kötelessége, az előzetes döntés természete, joghatása, az érvényesség vizsgálata

20. Az uniós jogi aktusok bírói felülvizsgálata - a megsemmisítési eljárás (EUMSZ 263. cikke) és a mulasztásos jogsértés (EUMSZ 265. cikke)

21. A tagállam felelőssége az uniós jog megsértésével okozott kárért. Az Unió kártérítési felelőssége a szerződésen alapuló, illetve a szerződésen kívül okozott kárért

22. Az áruk szabad mozgása: A vámunió, vámokkal egyenértékű intézkedések tilalma, a diszkriminatív adóztatás tilalma (a jog tartalma és korlátozhatóságának feltételei, az EUB joggyakorlatának bemutatása)

23. Az áruk szabad mozgása: A mennyiségi korlátozások és az azokkal azonos hatású intézkedések tilalma (a jog tartalma és korlátozhatóságának feltételei, az EUB joggyakorlatának bemutatása)

24. A letelepedés szabadsága (a jog tartalma és korlátozhatóságának feltételei, az EUB joggyakorlatának bemutatása)

25. A munkavállalók szabad mozgása (a jog tartalma és korlátozhatóságának feltételei, az EUB joggyakorlatának bemutatása)

26. A szolgáltatásnyújtás szabadsága (a jog tartalma és korlátozhatóságának feltételei, az EUB joggyakorlatának bemutatása)

27. A fizetések és a tőkemozgás szabadsága (a jog tartalma és korlátozhatóságának feltételei, az EUB joggyakorlatának bemutatása)

Debrecen, 2022. január